

Mölnads stad
Stadshuset
431 82 Mölnadal
Dnr 70/17-2

Rapport till kommunstyrelsen Gunnebo Slott och Trädgårdar AB

Ägardirektiv

Enligt ägardirektivet har Gunnebo uppdrag för sin verksamhet att värna, bevara och utveckla det unika kulturarvet som Gunnebo Slott och Trädgårdar utgör och erbjuda upplevelser och aktiviteter till ett brett fält av intressenter såsom allmänhet, näringsliv, kulturturism och utbildningsväsende samt idka annan därmed förenlig verksamhet.

Gunnebos *Vision 2022*, antagen 2015, knyter an till Mölnads stads vision 2022 om en modig stad med tydlig historia som förstärker Västsverige och där invånarnas välbefinnande sätts i centrum. Gunnebos vision är att återskapa en väl sammanhållen 1700-talsegendom som skall göra skillnad i samtiden genom att främja kulturarvforskning, föra traditionellt hantverk vidare och gestalta historien, baserat på dokumenterad kunskap och sund ekonomi. Ledorden är historisk trovärdighet, högklassigt hantverk och hållbar tillväxt.

Inom ramen för *Vision Mölnadal 2022* ansluter Gunnebo sig till fokusområden såsom:

- Gunnebo ska upplevas av både mölnadsbor och tillresta som en plats som erbjuder trivsel, trygghet, hållbarhet och tradition
- Gunnebo ingår i många nätverk för destinationsutveckling, forskning och utbildning i regionen
- Gunnebo är ett internationellt besöksmål som är arena för samhällsfrågor om natur och kultur, hälsa, tillväxt, miljö och klimat
- Gunnebo fungerar som ett extra klassrum där Mölnads elever erbjuds kunskap och inläring i en annan pedagogisk kontext än i skolan
- Gunnebo främjar god hälsa genom sina strövområden och trädgårdar som inbjuder till rekreation av olika slag
- Gunnebos KRAV-certifiering borgar för giftfria odlingar och sund mat
- Gunnebo är en öppen och tillåtande plats som gärna tar emot personer som står långt ifrån egen försörjning, som är nyanlända eller på annat vis har svårt att integreras i samhället

Bolaget kommer att fortsätta arbetet med att bidra till måluppfyllelse.

Enligt ägardirektivet följer bolaget i tillämpliga delar de övergripande strategibeslut (policys) och styrdokument som kommunfullmäktige antagit.

Gunnebo har ca 400 000 besökare årligen och är ett av regionens fem största besöksmål.

Gunnebo har intensifierat samarbetet med utbildningsinstitutioner regionalt och nationellt med målet att kunna erbjuda studenter och forskare på olika akademiska nivåer möjlighet att använda anläggningen som forsknings- och utbildningsobjekt.

Gunnebo ansvarar i dag för en regional samverkan kring hantverksyrken. För att genomföra detta har Västra Götalandsregionen godkänt och medfinansierar projektet "Gunnebo som hantverksnod i Västra Götaland" under 2016-2017. Projektets syfte är att koppla ihop utbildningar, praktikplatser och arbetsliv där både institutioner, enskilda studenter och Gunnebo som historisk plats och besöksmål kan dra nytta av varandra.

Projektets mål är att knyta ett antal lärlingar/praktikanter från regionens hantverksutbildningar till vården av kulturarvet på Gunnebo både för byggnader och för det gröna kulturarvet för att stärka besöksmålet samt att ge hantverkarna en arena för att utveckla sin kompetens i praktiken.

Gunnebos styrka är således att förmedla både teoretiska och praktiska kunskaper kopplade till platsen och dess förutsättningar. De förväntade effekterna är för Gunnebos del att stimulera en kompetensförsörjning så att vården av kulturarvet kan säkras. En annan förväntad långsiktig effekt är att Gunnebo och regionens hantverksutbildningar kan fungera som ett nationellt föredöme vad gäller att matcha utbildningar med praktikplatser och yrkeslivet.

Gunnebo strävar efter att anläggningens unika förutsättningar på bästa sätt tas tillvara för samhällsnytta, turism och rekreation. Samtidigt skapas förutsättningar för nya intäkter, vilket är nödvändigt för långsiktigt sund ekonomi i bolaget.

Gunnebo har erbjudit och erbjuder i samarbete med Arbetsförmedlingen praktik- och arbetsträningsplatser för personer som står lågt ifrån arbete och egen försörjning samt PRAO platser till Mölndals skolelever och feriearbete till gymnasieelever.

Bolaget arbetar med att ta fram en strategisk utvecklingsplan för att enligt Ägardirektivet på sikt eftersträva att självfinansiera normal expansion och därmed erhålla ett finansiellt oberoende. Utvecklingsplan kommer att presenteras för Kvarnfallet Mölndal AB och Mölndals stad under hösten.

Bolagets verksamheter är uppdelade i två huvudspår. Avdelningarna fastigheter och mark, trädgård samt lantgård och landskap ansvarar för vård och underhåll och erhåller årligen ett ägartillskott från Mölndals stad. De affärsdrivande verksamheterna Gunnebo Kaffehus och Krog, butik, evenemang och olika projekt skall generera ett ekonomiskt överskott som återinvesteras i anläggningen.

De omhändertagande verksamheterna styrs av fastställda styrdokument: vård- och skötselplaner samt av verksamhetsplanen. De affärsdrivande verksamheterna styrs av

affärsplanen. Bolaget har dessutom gemensamma, övergripande strategiska och operativa mål som styr inriktning och skapar samsyn i prioriteringar.

Slottet

2015 konstaterades allvariga skador på slottets södra fasad. Under 2017 har slottets västra och norra fasader restaurerats enligt beslut från Länsstyrelsen i Västra Götalands län som har gett Gunnebo tillstånd att slottets befintliga panel ersätts med ny slätspontpanel med utformning och färgsättning efter Carlbergs originalritningar.

Mölndals stad har beviljat Gunnebo 15 mnkr för restaurering av slottets fasader, för arbete att klimatsäkra fasaden samt för projektering av restaurering av slottets interiör.

Efter omfattande färgundersökningar har nationella och internationella experter kommit fram till att Gunnebo slott har varit målat i en sandstensefterliknande fasadkulör med grå fönster och grå sockel. Färgsättningen beslutades av Gunnebos styrelse i maj 2017.

Återstående östra fasaden kommer att restaureras fram till 2018.

Projektering för restaurering och omhändertagande av slottets interiörer har påbörjats för genomförande med start 2017.

Rekonstruktion av orangeriet.

Under vintern 2016 lades golv av handslaget tegel i den sydvästra hörnpaviljongen. Tegelgolvet i drivhuset lades i början av 2017. Arbetet med att tillverka och montera fönster och dörrar, lägga panelklädsel av fasaden och uppsätta en av färdiga kakelugnarna har fortsatt under året.

Guidade orangerivisningar har erbjudits för ca 50 bokade sällskap hittills under 2017. För allmänheten har erbjudits orangerivisningar vid fem tillfällen under april 2017 och kommer att erbjudas vid fyra tillfällen under hösten 2017.

I mars arrangerades en Orangeriafton för allmänheten där man berättade hur orangeriet byggs upp på nytt och vilka träd och växter odlades där en gång i tiden. Deltagarna fick provsmaka olika exotiska frukter kombinerad med spännande smakkombinationer, guidade av Gunnebos kockar.

Arbetet med att söka medel för orangeriets konstnärliga utsmyckning pågår.

Evenemang

Årets sommarteater *Spanska flugan* med Sven Melander i huvudroller spelades under sex veckor och hade en beläggning på 70 %.

Sedvanliga evenemang som höst- och julmarknad, Earth hour-middag, familjens frödag, midsommarfirande, kammarmusikhelg, m.m. har genomförts.

Trädgård

Gunnebo har som ende Svenska park blivit nominerad till *European Award for Ecological Gardening 2017* i kategorin *Besöksträdgårdar*. Prisceremonin hålls i Berlin den 2 september. Juryn har valt ut 15 besöksparker i Europa som är förebilder inom hållbar och ekologisk trädgårdsskötsel.

Trädgården fortsätter att genomföra och leda projektet *Utvecklande skötsel i kulturhistoriskt värdefulla parker och trädgårdar* (2015-2017) i samarbete med Riksantikvarieämbetet och Göteborgs universitet, med syftet att ta fram praktiskt användbara kunskapsunderlag och främja informationsspridning och erfarenhetsbyte kring skötsel av historiska parker och trädgårdar.

Den populära *Liefestivalen* anordnades för andra gången i somras. Kurser i kransbindning och bukettbinderi kommer att erbjudas under hösten.

Kaffehus och Krog

Kaffehus och Krog har som uppdrag att tydliggöra bolagets vision om att levandegöra och utveckla den kulturhistoriska platsen och unika helheten som Gunnebo utgör.

Gunnebos KRAV-certifiering är en garanti för säsongsbaserad och sund mat.

I början av året utnämndes Gunnebo Kaffehus och Krog till *Årets restaurang 2016* av tidningen Metro.

Kaffehus och Krog rekommenderas av White Guide Café. Gunnebos bageri deltog i SM i mathantverk vid femte tillfällena, vilket resulterade två medaljer i brödbak hösten 2016.

Gunnebos bagare genomförde brödbakningskurser vid fyra tillfällena under vinter 2017.

Kaffehus och Krog håller öppet för matservering på fredag- och lördagkvällar under vår och höst som ett led i ambitionen att bredda säsongen.

Butik

Butikens roll som central informationsplats på anläggningen har befasts samtidigt som försäljningssiffrorna ökar. Gunnebos verksamhet speglas genom det sortiment som erbjuds med en rad framtagna profilprodukter samt varor från kök, bageri och trädgård. Mölndals turistbyrå finns i butikens lokaler.

Utbildning

I dag ansvarar Gunnebo för tre eftergymnasiala utbildningar inom trädgård, miljö och hälsa.

Gunnebo har även startat specialiserade utbildningar som riktar sig till personal inom den offentliga sektorn om hur man kan nyttja gröna miljöer för att förebygga ohälsa.

Orangörsutbildning – konsten att odla under glas kommer att genomföras för tredje gången med start hösten 2017 i egen regi.

Gunnebos trädgårdsrehabilitering har fortsatt sin verksamhet under året.

Resultat och prognos

Bolagets resultat varierar något mot budget men följer naturliga säsongsvariationer. Prognos 2017 som helhet visar på något försämrat resultat jämfört med budget.

Framtida utveckling

Gunnebos långsiktiga mål är att återskapa och färdigställa den helgjutna herrgårdsanläggningen som familjen Hall och arkitekt Carlberg tänkte sig i slutet av 1700-talet.

Styrelsen för Gunnebo Slott och Trädgårdar AB har uppdragit åt VD att ta fram och tydliggöra möjliga inriktningar för Gunnebos framtida verksamhets- och finansiella utveckling. Denna handling presenteras för Kvarnfallet Mölndal AB i september. Uppdraget ska ses mot bakgrund av att Kvarnfallet i början av 2017 informerade Gunnebo om förutsättningar för koncernbidrag kommande år samt den diskussion som har pågått avseende avtal för upplåtelse av ridanläggning och hagar.

Utvecklingsplan kommer att presentera möjligheter som innebär att fortsatt utveckling för Gunnebo Slott och Trädgårdar i enlighet med antagna visioner. Besökaren ska stå i fokus och Gunnebo ska bli en ännu mer tillgänglig plats för allmänheten året runt.

Omhändertagandet av slottet kommer under de kommande åren att intensifieras vad gäller löpande underhåll och större restaureringar, såväl exteriört som interiört. Under kommande år skall även orangeribyggnaden färdigställas och växtsamlingen med exempel ur familjen Halls samling kommer att flytta in. Då får Gunnebo ytterligare en växtsäsong som kommer att locka en delvis ny publik att ta del av hur en historisk anläggning kan bli intressant i sin samtid.

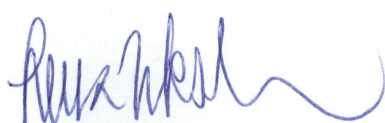
Gunnebo skall fortsätta att alltid sätta besökaren i fokus och vara en tillgänglig plats både vad gäller öppettider, information och värdskap. Kulturarv och kulturmiljöer har stor betydelse för besöksnäringens kvalitet och framgång. Gunnebo skall exemplifiera och tydliggöra kulturens, historiens och odlingens roll för människor och miljö och bli en självklar mötesplats för frågor som rör hållbar tillväxt. Detta skall göra Gunnebo till en samhällsangelägenhet och ett betydande besöksmål för den växande gruppen svenska och internationella resenärer med intresse för kultur, historia, trädgård och hantverk.

Gunnebo kommer att fördjupa samarbetet med såväl den svenska som den internationella forskarvärlden. Bolaget skall verka för kunskapsutveckling i arbetet med att återskapa orangeriet samt i att restaurera slottet och utveckla interiörernas innehåll. Gunnebo skall attrahera internationell expertis och bli en forskningsplattform för universitet, högskolor och

praktiska utbildningar. Genom medlemskap i ICOMOS, ICOM:s internationella kommittéer för Historic House Museums och AEOM-Open-Air Museums, Arbetskreis Orangerien Deutschland, Svenska friluftsmuseerna, Nätverket Svenska kulturlandskap m.m. skall Gunnebo förbättra möjligheten till erfarenhetsbyte med liknande anläggningar i Sverige och andra länder.

Gunnebo skall fortsätta att vara drivande i Swedish Society of Public Parks and Gardens som syftar till att marknadsföra svenska besöksträdgårdar internationellt.

Möln dal den 31 augusti 2017

Lena Vikström
VD

GUNNEBO
Slott och Trädgårdar